

[Morten Lange.]

udenrigspolitik ikke kom De europæiske Fællesskaber ved, og vor udenrigsminister er så overordentlig dygtig som leder af de dertil hørende møder, at han da også omhyggeligt sørger for, at møderne bliver holdt ét sted, når det er den ene slags, og et andet sted, når det er den anden slags, og det er de samme mennesker med de samme hatte i realiteten; man skifter dårlig nok hat, man skifter kun plads.

Hvad ligger der så i det efterhånden? Ja, der ligger åbenbart det i det, at vi er ved at gå ind i en udenrigspolitisk blok, som skal tale så nydeligt med én stemme nu over for de amerikanske vanskeligheder og problemer. Det fik den tyske udenrigsminister sagt så smukt i aftes, hvis nogen hørte ham. Der skulle tales med samme røst i De Forenede Nationer, der skulle tales med samme røst fra de europæiske fællesskabslandes side, og jeg må sige, at alting tyder virkelig på, at vi er kommet ind i en effektiv og tæt blokpolitik, som omfatter totalen af, hvad der kan være tale om af dansk udenrigspolitik.

Formelt kan man måske holde sig til dette: ja men der er jo ingenting sket. Men når man lader formaliteterne være så hule, må man hellere være sådan, som man jo også en gang imellem kan være i politik, og sige: nå ja, vi indrømmer, at af selve disse skel er der kun skallen tilbage; tilbage står den realitet, at der er et ganske tæt udenrigspolitisk samarbejde i De europæiske Fællesskabers regie, opført efter nøjagtig samme læst som resten. Det er jo realiteten. Man prøver på at pynte på den, og jeg er da helt sikker på, at jeg kan få en lang beskrivelse af skallens forskellige lag fra udenrigsministeren. Jeg skal høre på det med sædvanlig tålmodighed: kernen er den samme.

Jeg vil så lige gøre opmærksom på, at til dette perspektiv svarer det jo overordentlig godt, at statsministeren i åbningsstalen sagde 3 små linjer om den nordiske politik, og i disse 3 linjer står der ingenting. Der står intet, som ikke i forvejen var fuldstændig selvfølgeligt. Og når selvfølgelighederne er det eneste, der står, og intet derudover, så er vi igen dér tilbage, hvor vi har en udtrykkelig fornemmelse af, for nu at blive i denne nøddeterminologi, at i det nordiske samarbejde står vi i en absolut fare for, at

kun skallen bliver tilbage. Den har vi. Det var kernen, vi skulle have udviklet. Vi havde mange gode ideer til dens udvikling, og jeg er virkelig bekymret for, at vores tilslutning til De europæiske Fællesskaber af mange årsager bevirker, at i det nordiske samarbejde vil skallen stå tilbage. Så kan vi mødes og hejse alle disse flag og heldigvis tale til hinanden på hinandens p-mål, men det bliver så også en studentskandinavisme, som ikke er det, vi havde sigtet imod.

Jeg vil igen understrege dette, for naturligvis, Danmark kan ikke hverken styre eller i væsentlig grad ændre verden, men vi kan da altid give vores bidrag, og vi giver vores bidrag ringere, i den målestok vi går ind i en blokdannelse, og vi giver det bedre, i det omfang vi holder os uden for disse store blokke. Det er et spørgsmål om at støtte afspændingstendenserne, og jeg mener, at vores muligheder er blevet svækket igennem vor tilslutning til De europæiske Fællesskaber og til det dertil knyttede udenrigspolitiske samvirke.

Det er i og for sig sket på et tidspunkt, hvor der var håb om et eller andet. USA blev jo i realiteten banket ud af Vietnam af et mærkeligt samspil mellem risbønder og verdensopinionen, hvortil Danmark da heldigvis efterhånden fik lagt sit brugbare lod.

Men det er, ligesom skyggen kommer igen. Der har været en fascistisk revolte i Chile, og man får meget svært ved at overbevise mig om, at USAs indflydelse på denne omlægning ikke har været overordentlig central.

Det kan vel også volde umådelige betænkeligheder for et medlem af De europæiske Fællesskaber og af NATO, at Frankrig fortsætter nogle højst provokatoriske atomsprængninger, som vi sådan lige nøjagtig kan tillade os at protestere over for i de høfligste blandt vendinger. Man må konstatere, at det er stadig sværtid, og der er stadig overordentlig brug for lande, som uden for blokkene kan gøre deres indflydelse gældende. Jeg mener, det er væsentligt, jeg mener, at vores muligheder er blevet svækket igennem tilslutningen til EF, selv om jeg er fuldstændig klar over, at vor udenrigsminister vil bevare de gode intentioner og forklare os, at netop disse intentioner vil få større vægt, hvis han kan få et samarbejde med alle andre EF-lande om dem. Men det